

відповідальність за кожний крок, зроблений в царині проектування житла. Сучасне житло повною мірою повинно виконувати свою соціальну і культурну місію. Перше знайомство з професійними основами проектування житла студенти архітектурних навчальних закладів отримують в процесі освоєння курсу “Типологія житла” та в учбовому проектуванні. Отже, курс лекцій “Типологія житла” має важливий вплив на формування професійного світогляду майбутніх архітекторів. Важливо, щоб цей курс, спираючись на попередній накопичений досвід, реагував на непрості виклики сьогодення.

Т.М. Ладан

СТИЛЬОВІ КОНЦЕПЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЕКТУВАННЯ КНУБА

Будуй надійно діаманти ліній, дуг,
аж раптом “східці”...

В процесі навчання на архітектурному факультеті особливо важливими постають питання взаємозв'язку “Архітектурного проектування” із суміжними дисциплінами, зокрема з “Історією архітектури” та “Архітектурною композицією”, які виступають ключовими для формування творчого почерку майбутніх архітекторів.

У кожному семестрі студенти засвоюють характерні принципи та прийоми певних стилістичних напрямків та течій, які паралельно можуть випробовуватися на “Архітектурному проектуванні”.

1. Наприклад, згідно з курсовими роботами першого курсу кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування відбувається досконале вивчення класичних архітектурних форм та деталей:

Курсова робота №1: “Доричний, іонічний або коринфський ордери за Дж. Б. да Віньолю” або “... ордер пам'ятника архітектури Греції або Італії”;

Курсова робота №2: “Відмивка фасаду пам'ятника архітектури”;

Курсова робота №3: “Перспектива пам'ятника архітектури”.

В останній проектній роботі №4: “Мала архітектурна форма” (“Вхід в парк”, “Місток в парку”, ...) виникає можливість використання вивченого матеріалу з історії архітектури та композиції на практиці. Тому, до основної частини реферату за темою, пропонується включення питань, пов'язаних із вирішенням простору, форм, деталей в тих стилях, які паралельно вивчаються з історії архітектури: класика, візантійський, романський, готика, ренесанс, бароко, тощо.

Для більш глибокого розуміння процесу архітектурної творчості пропонується два шляхи відчуття “духу місця” – ділянки під проектування:

1) спочатку досконале вивчення конкретної ділянки під проектування (історії виникнення, розвитку, використання, виявлення тенденцій, оточення, тощо), а потім вибір стилю.

2) обґрунтування та архітектурне обігрування умовної ділянки (або її пошук) відповідно до попередньо обраного стилю проектного рішення.

Таким чином у останній проектній роботі на першому курсі може бути створена перша спроба розробки “концепт-проекту” з обґрунтуванням вибору певного стильового напрямку або течії.

На подальших курсах в цілях наближення до реальної практики проектування учбове архітектурне проектування повинно завжди відбуватися у певній містобудівній ситуації. Згідно з вище згаданими питаннями, дотриманням функції та певної технології виникає можливість використання національних форм, тощо. Паралельне вивчення супутніх пластичних видів мистецтв та архітектурних стилів допоможе опрацювати образний підхід до поставлених завдань. Всі ці аспекти повинні бути закріплені певною концепцією. Відповідно можуть виникнути назви концепт-проектів.

2. На другому курсі, згідно з лекційними курсами “Історія української архітектури” та “Історія російської архітектури”, в розвиток професійного досвіду можуть бути долучені національні стильові системи: модерну (декоративного, раціонального, національного, експресивного), бароко (палітра з українського, московського, петровського, елизаветинського бароко), високого класицизму (ампіру), псевдо- та неостилів (історизм), тощо.

3. На третьому курсі, згідно з лекційними курсами “Історія сучасної вітчизняної архітектури радянської доби (1917-1991)” та “Історія сучасної закордонної архітектури”, в палітру утворення “концепт-проектів” з архітектурного проектування можуть бути залучені семіотичні системи раціоналістичної архітектури та архітектури конструктивізму (функціоналізму), історизму, постмодернізму, тощо.

4. На четвертому курсі, згідно з лекційним курсом “Містобудування”, виникає можливість узагальнення накопичених знань із стильової світової палітри та зосередження на питаннях контекстуального вписування архітектурних об’єктів в оточуюче еkleктичне середовище на основі сучасних містобудівних концепцій та стильових напрямків та течій.

Для належного спрямування та розвитку творчої учбової діяльності пропонується розробка концепт-програм з архітектурного проектування із своєрідними “стилістичними алгоритмами” (на основі відповідних семіотичних

стилістичних систем) на 1 – 4 курсах кваліфікаційного рівня “бакалавр” архітектурного факультету КНУБА.

Таким чином, вільна гра з деталями, формами, просторами та їх трансформація, а інколи гіперболізація, допоможе студентам в дипломному проектуванні (п'ятий, шостий курси) та в реальній практиці проектування більш пластично оволодіти архітектурною мовою та, можливо, в подальшому поповнити сучасну архітектурну палітру – продовжити еволюцію архітектурного стилістичного процесу, національного зокрема.

К.М. Покотило

МЕТОДОЛОГІЧНО-ФІЛОСОФСЬКА КОМПЕТЕНЦІЯ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ АРХІТЕКТУРНИХ ТА МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Тема цієї доповіді викликана у першу чергу дидактичною необхідністю. Із спілкування з аспірантами, магістрами та студентами архітектурних та мистецьких спеціальностей, що вивчають чи цікавляться філософією, завжди виникають питання про загальний огляд найважливіших методів мислення сучасності. Причин цього багато, від особистого прагнення до самовдосконалення і становлення професійної компетентності, до відсутності сучасної й доступної літератури та інших джерел з цієї проблематики. Це часто приводить до використання ультрасучасних методів без розуміння їх онтологічної основи та споріднених зв'язків, або невиправданого використання одночасно різних традицій через нерозуміння взаємовиключаючої логіки кожної. Загальною причиною цього, найімовірніше, є – нерозуміння всього спектру сучасних методів мислення та перспектив їх взаємодії.

Після того, як філософія стала навчальною дисципліною в університетах та інших навчальних закладах, вона мусила, як і інші наукові дисципліни, створити чітку наукову систематичну структуру, а також пропедевтичні засоби для подачі навчального матеріалу. Це звичайно було б немислимим, якби філософія залишалась тільки “любов'ю до мудрості” і займалась лише науковою критикою. Звичайно тут є свої небезпеки, які потрібно усвідомлювати, але вони у жодному разі не можуть виправдати відмови від будь-якої дидактики. У цьому відношенні в історії розвитку філософії існують періоди, досвід яких може стати корисним і в наш час як, наприклад, період схоластики, коли у викладанні філософії поряд з науковими дослідженнями використовувались, з навчальною метою, так звані, “шкільні” дослідження. Якраз загальне визначення сучасних методологічних підходів і може виступати